

Nationale Honingkeuring

Een 'echte' eerste prijs heb je als je 100 punten hebt, dat overkwam mij toen ik deelnam aan de eerste Nationale Honingkeuring; geen enkel aftrekpunt voor zuiverheid, kristallen, geur en smaak.

Maar wat jammer van die vier strafpunten voor het woordje 'echte' op mijn honingetiket, dat mag er volgens de Warenwet niet op staan (in Warenwetkringen zijn hierover ook de meningen verdeeld). Jammer, geen eerste prijs dus, bij een beslissing van de jury moet je je neerleggen, anders moet je niet meedoen aan een wedstrijd. Maar wat bleek bij de prijsuitreiking!

Bij minstens vier prijswinnaars stond op het honingetiket net als bij mij 'echte Nederlandse honing' of 'echte bloemenhoning'. Na enkele commissieleden hierover aangesproken te hebben was dit bij hen ook bekend en zij deelden mijn mening dat dit niet goed was. Een goedkoop excuus voor een keuringscommissie met jarenlange ervaring op provinciaal gebied. Ik ben echter een andere mening toegedaan. Een keuringscommissie die dergelijke grote fouten maakt en die mogelijk een weg open laat voor oneerlijkheid en partijdigheid moet volgens mij zo snel mogelijk van het honingtoneel verdwijnen. Mijn rechtvaardigheidsgevoel is hierdoor dan ook behoorlijk aangetast. Jammer, maar dit was mijn ervaring bij de eerste Nationale Honingkeuring te Hilvarenbeek.

C. de Roij, Tilburg

Poetsgedrag bij bijen?

Op een heel rustige avond opende ik één van mijn bijenkasten, waarin ik een paar weken eerder een zwerm had gedaan. Een bij, die was thuisgekomen met propolis aan haar poten, trok mijn aandacht. Ze bleef bovenop de raat zitten en een paar andere werksters haalden met hun kaken de propolis van haar poten en stopten de raatspleet met de propolis dicht. Daarna zag ik een andere bij, die druk heen en weer liep. Eerst dacht ik, dat ze danste, maar nee, ze had last van een 'kriebel'. Er kwam een bij aangesneld, die met haar voelsprieten en kaken haar borststuk begon te bewerken. Als de 'poetsster' stopte, begon ze weer druk te doen en een volgende 'poetsster' kwam. Dat ging zo een tijdje door. Bij deze zwerm heb ik nog geen varroamijten gezien, wel bij het volk waar de zwerm vanaf komt. Bij mijn volken heb ik nooit varroa bestreden, wel probeer ik mijn volken zo weinig mogelijk te verstoren en heb ik sinds de varroadreiging niet gereisd. Er komt wel eens een volk de winter

niet door, maar niet vaker dan voor de varroatijd en de honingopbrengst is ook niet lager dan daarvoor. De voorspelling van een collega-imker, dat ik zonder bestrijding geen volk - binnen een paar jaar - meer zou hebben is niet uitgekomen. Is er ooit dergelijk 'poetsgedrag' bij honingbijen waargenomen. Ik ben benieuwd naar reactie.

Leen van den Berg, West-Knollendam

Zwerm kwijt

Een tiental jaren terug deed ik een zeer grote zwerm

in een kast die in een stal in een boomgaard stond. De volgende dag was de kast met kunstraat leeg. Mijzelf nog vragen gesteld en overal gezocht, maar niets gevonden. Begin september, tijdens het appels plukken, na een paar stormachtige dagen, werd hij gevonden. Op liefst zeven raten, waarvan de

middelste 60 cm lang was, nog wat broed en bijen.

P.J. Koopman, St. Maartensdijk

Niet volgens het boekje

In mijn 3-raams demonstratiekastje zag ik hoeveel bijen er in een klein hok gaan. De raten waren niet meer zichtbaar en slechts met veel geluk en veel geduld kon je een glimp opvangen van het groen-gemerkte moertje. Eén raam broed en bijen uitnemen en vervangen door een leeg raam leek mij de oplossing voor dit ruimte-probleem.

Twee dagen na dit besluit, moest het gebeuren. De pijp in de brand, en mooi leeg raam klaargelegd en het kastje geopend. Wat zag ik toen? Nauwelijks genoeg bijen om het broed te bedekken. Het volkje had gezwermd! En jawel, onder aan het bovenste raam een grote uitgelopen dop. Als de oude geknipte moer uitgezwermd was zou het volk op de kast zijn teruggevlogen, dus moest er daarna nog een jonge moer uitgezwermd zijn. Toch maar een raam broed uitnemen met zo'n handvol bijen in de kast. Net had ik het glazen deurtje geopend of mijn mond viel open

van verbazing. Het groen-gemerkte moertje liep rustig op het bovenste raam en deponeerde haar eitjes in de spaarzame lege cellen. En nu u weer!

Th.H. Diderich, Westwoud

Een vreemde zwerm

Half augustus kreeg ik een telefoontje van een kennis, die een mooie zwerm wist te zitten. Aangezien ik het moeilijk over mijn hart kan verkrijgen om een zwerm zo maar te laten hangen, ben ik eerst een kijkje gaan nemen. Het ging namelijk om een vreemde zwerm. In de stromende regen ben ik gaan kijken. De zwerm zat op ongeveer drie meter hoogte tegen de stam van een dikke eik. Op het eerste gezicht niet zo bijzonder. Wat mij wel opviel was de afmeting van de zwerm. De zwerm was wel zo'n 70 x 50 cm groot en een centimeter of tien dik. Een behoorlijke zwerm. De bovenste helft van de zwerm fungeerde min of meer als afdak voor de rest. De bijen zaten netjes in het gelid met de kopjes omhoog. Het regenwater liep via de vleugels naar beneden. De onderste helft bleef op deze manier mooi droog. Op de terugweg naar huis werd een plan uitgedacht om een dergelijke zwerm te scheppen. Ik had het ooit mijn vader eens zien doen met een zwerm die ook langs de stam van een boom zat. Hij gebruikte toen een dun latje. Hiermee streek hij de zwerm van onderaf de korf in. Gezien de afmeting van deze zwerm, zou dit hier zeer waarschijnlijk problemen gaan geven. Uiteindelijk heb ik de volgende methode uitgedacht en ook toegepast.

Van een plastic vuilniszak heb ik de bodem uitgesneden. De zak met spijkers met grote koppen vervolgens rondom in de korf vastgezet. Op deze manier ontstaat er een soort slurf op de korf, waardoor de bijen in de korf kunnen glijden.

Met de aldus geprepareerde korf terug naar mijn zwerm. Ladder tegen de boom gezet, de korf op de bovenste trede gezet en toen maar hopen dat mijn methode zou werken. De vuilniszak kon ik nu met de opening zo strak mogelijk langs de stam van de boom schuiven, onder de zwerm. Het werkte perfect. De bijen gleden via de vuilniszak moeiteloos in de korf. Wat schetste echter mijn verbazing toen ik ongeveer halverwege was, ik stootte tegen een uitstulping aan de boom. Met een beetje schuiven ging het echter allemaal goed. De vuilniszak deed tevens dienst als tijdelijke afsluiting voor mijn korf. De uitstulping aan de boom, waar ik tegenaangestoten was, was een mooie ronde opening van zo'n centimeter of acht. Deze opening had eerder waarschijnlijk dienst gedaan als toegang voor een spechttenest. Bij controle bleek namelijk dat

de boom grotendeels hol was van binnen. Meteen drong het tot mij door dat de moeder dan zeer waarschijnlijk nog in de boom moest zitten, want ook in de boom was het één en al bijen. De zwerm heb ik toen maar verenigd met een ander volk, dat wel enige versterking kon gebruiken. De bovengenoemde manier van zwerm-scheppen heb ik nog een keer vaker toegepast en ook weer met succes. Het ging hierbij om een zwerm die hoog in een boom aan een horizontale tak zat. Deze zwerm was ook weer behoorlijk om de zwerm normaal te scheppen. Ook hier weer met behulp van de vuilniszak de zwerm in de korf gestreken.

L. v.d. Bult, Beilen

Koninginnen knippen

In de Willem II straat in Tilburg kwam ik langs de etalage van een kapsalon, waarin een oude bijenkorf, enkele (te grote) metalen bijen, een Mariabeeldje en een vaas met bloemen stonden. Samen met twee beeldjes van een dokter en een kapper, een lamp en enkele mineralen vormde het een merkwaardig geheel. De schutspatroom van de kappers heeft bij mijn weten geen bijenkorf in zijn uitrusting. De voorstelling liet mij niet los en daarom heb ik 'De Windroos' er op nageslagen. Oudere imkers kennen dit boek wel; het is een Jaarboek voor de Katholieke jeugd, in 1945 uitgegeven bij Het Spectrum in Utrecht. De kapper stond er echter niet in. De patroon van het barbiersgilde is 'Figaro', de schrandere en koelbloedige intrigant uit de toneelstukken van Beaumarchais. Maar niet met een bijenkorf in de hand of bij de voeten zoals bij Sint Ambrosius, Sint Bernardus van Clairvaux of Sint Johannes Chrysothamus. Toch, samen met Figaro past de bijenkorf wel bij deze kapper, die er zijn vlijt en ijver, zoals bij de bijen, mee heeft willen aangeven. De koninginnen die bij hem geknipt worden, zien er aantrekkelijk en mooi uit, onze koninginnen zijn verminkt als we ze geknipt hebben.

Het blijft een merkwaardige etalage, er is naar gekeken en over nagedacht, de kapper heeft zijn doel bereikt. *J. Beekman, Helmond (foto J. Simons)*

